

a
kegyelem
szigetei
ROSE
TREMAIN

21. SZÁZAD
KIADÓ

Budapest, 2021

Richardnak, szeretettel

Kell, hogy sok zöld sziget legyen
a hatalmas Ínség-tengeren,
vagy nem bírná tovább nehéz
útját a bús tengerész.

Sorok az euganei dombok közül, 1818

Percy Bysshe Shelley

(Molnár Imre fordítása)

Első rész

A RUBIN NYAKÉK

A nő Dublinból érkezett.

A zsúfolt nagyvárosban egy rőfösboltban dolgozott, és anyját ápolta hosszas haldoklása alatt; anyja halála után önmagát is meglepve rájött, hogy leghőbb vágya elhagyni Írországot, és látni a nagyvilágot. Clorinda Morrissey-nek hívták, és harmincnyolc éves volt, amikor megérkezett az angliai Bath városába. 1865-öt írtak. Nem volt különösebben szép nő, de kedves mosolya és lágy hangja balzsamként hatott a nyugtalan lelkekre.

Clorinda tudta, hogy Bath nem éppen a „nagyvilág”. De úgy hallotta, hogy a városban, amely hét dombra épült, mint Róma, tavasszal és ősszel „fényes gálaesteket” tartanak, s ez káprázatosnak tűnt számára. Ráadásul, mint megtudta, Bath sok tehetős embert vonzott, akik fürdőzni vagy egyszerűen csak üdülni jöttek a városba, és ahol összesereglenek a gazdagok, ott mindig van pénzkereseti lehetőség is.

Miután szállást talált a szegényes Avon Streeten, a város alsó részében, ahol napközben a csatornáknál feltornyosult szemétkupacok között kószáltak tucatjával, éjszaka pedig a meleg mocsokban rőfögtek a disznók, Clorinda Morrissey bathi élete elkezdődött: beállt masamódnak egy női kalaposhoz, aki Milsom Street-i boltja hideg pincéjében dolgoztatta alkalmazottait. A munka gyötrelm

volt a kéznek. S noha Clorinda újra meg újra figyelmeztette magát, hogy ez a munka a megélhetése, hamarosan úgy érezte, hogy ez nem élet, hanem lassú halódás, és valahányszor eszébe jutott, hogy otthagyta Dublint azért, hogy ismét szenvedés legyen az osztályrésze, előntötte a harag. Megesküdött magában, hogy a lehető leggyorsabban, mielőtt végképp elcsüggedne, változtat a sorsán.

Clorinda Morrissey-nek egyetlen értéktárgya volt, egy rubin nyakék. Az ékszer valóban szép darab volt: húsz vérvörös kő sorakozott egy aranykapoccsal ellátott vékony aranyláncon. A közelmúltban került Clorinda birtokába elhunyt anyjától, aki annak idején saját halott anyjától örökölte meg, aki pedig – monoton körforgás – a sajátjától. Az egymás után következő tulajdonosok sok hosszú és érdektelen éven át őrizgették anélkül, hogy bárki hordta volna. A nyakék lassacskán és megkérdőjelezhetetlenül átváltozott családi ereklyévé, amit szaténbélésű ládikában tartottak, és néha megtisztítottak denaturált szesszel, hogy tovább ragyogjon rejtekhelyén. Olykor pedig, egészen hosszú időszakokra, teljesen megfeledkeztek róla, mintha soha nem is létezett volna.

A nemzedékről nemzedékre átörökített történetek szerint Clorinda dédanyja „tisztességtelen úton” jutott hozzá, de az örökösök emiatt talán csak még nagyobb becsben tartották az ékszert. Mindnyájan úgy gondolták, hogy a rubin nyakék egy szép napon beteljesíti majd „valódi küldetését”. De hogy mi lehet ez a küldetés, az soha nem dőlt el, noha minden tulajdonosnak megvoltak a maga feltételezései. A nyakék rejtve maradt, s az évek folyamán a legkülönösebb helyeken őrizgették: padlódeszkák alatt, egy elromlott falióra óradobozában, egy titkos fiókban az üres konyhaszekrény mélyén, amelynek polcain egy tálkában átteleltek a jácinthagymák.

Clorinda Morrissey azonban, miközben a hideg pincében heteken át pamutvirágokat varrt a keményített főkötőkre, szédítő elhatározásra jutott: úgy döntött, hogy eladja a rubin nyakéket.

A belső hangra, ami tiltakozva figyelmeztette, hogy ez árulás, hogy a nyakék családi ereklye, amit tovább kell adnia a következő nemzedéknek, azt felelte, hogy *neki* nincs gyereke, tehát nincs semmiféle következő nemzedék. A gondolatot, hogy erkölcsi kötelessége volna az öccse Dublinban maradt lányaira hagyományozni a nyakéket, azonnal elvetette. A két unokahúga, Maire és Aisling semmit nem jelentettek számára. Mindkettőjüket barátságtalan, mogorva gyerekeknek tartotta, és valószínűleg még csak nem is tudtak a rubin nyakék létezéséről. A rubinkövek pedig, Clorinda ezt most különösen tisztán látta, semmiféle értékkel nem bírnak mindaddig, amíg pénzzé nem teszik őket. És miután felmenői közül egy sem él már, éppen ideje, hogy valaki végre hasznot is húzzon a kövekből.

A nyakéket először elvitte egy zálogházba. Az idősödő zálogos egy csészeformájú tárgyat emelt a szeméhez, azzal vizsgálta meg a rubinköveket. Clorinda Morrissey, aki éberén figyelt, látta, amint a férfinak kicsordul a nyála, és a kis nyálcsöpp lefut az állán. Ebből, igen helyesen, levonta a következtetést: a zálogos egyből rájött, hogy az aranyozott, réz-, üveg-, elefántcsont és óncsecsebecsék után, amikkel általában traktálták, ezúttal végre egy szokatlanul szép és értékes tárgy került a kezébe. A férfi letette a csészét, egy gyűrött zsebkendővel megtörölte a száját, megköszönte a torkát, és ajánlatot tett az ékszerre.

De az ajánlata nem volt kielégítő. Mrs. Morrissey-nek feltett szándéka volt gyökeresen megváltoztatni az életét. Tudta, hogy a felajánlott összeg gyalázatosan kicsi, noha jóval több, mint amennyit ő hat hónap alatt megkeresett volna a kalaposnál. Szívét elszorította a cinikus zálogos iránt érzett heves gyűlölet és megvetés, oly vörösen és hidegen, mint amilyenek maguk a kövek. Nem vitatkozott a hitvány fráterrel. Felkapta a nyakéket, visszavette a ládikába, és egyetlen szó nélkül elindult kifelé. Már az ajtó-

ban volt, amikor a zálogos utánakiáltott, valamicskével megemelve az árat, de Clorinda nem állt meg.

Másnap hat pennyért kölcsönzött a munkaadójától egy elegáns kalapot, gondosan megigazgatta a fején, tiszta cipőt húzott, felvette a legjobb kabátját, és bemasírozott a Camden Street egyik előkelő ékszerészéhez. Amikor belépett a boltba, a feje fölött dalmatosan megkonduult egy kis harang, és Clorinda ezt a szíves fogadtatás jelének tekintette.

A rubinokért kapott összeg, amelyet font sterlingben nyújtottak át egy dombornyomásos, cikornyásan megfogalmazott és ellenjegyzett adásvételi tanúsítvány kíséretében, elhozta Clorinda számára az „igaz küldetés” révületét. Aznap éjjel nem tudott aludni. A pénzt egyik batiszt alsószoknyája szegélyébe varrta. Szétáradt benne az érzés, hogy élete eddigi harmincnyolc évét félhomályban élte le, és most végre elkezdődhet az utazás a fény felé. És Clorinda pontosan tudta, miféle fényre vágynak.

Lejebb a Camden Streeten volt egy üres üzlethelyiség. Korábban ravatalozóként működött, ami, mint Clorinda megtudta, azért ment csődbe, mert „a városban nem volt elég haláleset”. Elmagyarázták neki, hogy noha Bathban sok a beteg és szenvedő, javarészüket „importáru”, aki abban a reményben érkezik, hogy a gyógyvizek majd kikúrálják a nyavalyájából, és valóban, sokan meg is gyógyulnak – akik viszont nem, azok hazamennek meghalni. Bath lakói ezzel szemben módfelett hosszú életűek. A várost körülölelő meredek domboldalak megedzették a helyiek szívét. A levegő, amelyet beszívtak – legalábbis a város magasabban fekvő részén –, Londonéhoz és sok más nagyvároséhoz képest igen tiszta volt. A levertség ellen pedig változatos mulatságokkal védekeztek. A bathiaknak viszonylag kevés okuk volt meghalni.

A ravatalozó tágas volt: az utcafronti, mutató helyiség falán még mindig ott sorakoztak a különböző, közszemlére tett koporsó-

minták. Innen nyílt a két hátsó terem, amelyeket egy sötét mellék-
utcára kivezetett, vascsövekből álló szellőzőrendszerrel hűtöttek,
és amelyek korábban, drága vágott virággal feldíszítve, egyfajta
kegyeleti salonként szolgáltak ama gyászoló hozzátartozók szá-
mára, akiknek gyomra elviselte a bebalzsamozott testek látványát
és szagát.

Mrs. Morrissey körbejárta a helyiségeket, amelyeket az angol
temetkezési szolgáltatásokhoz igazítottak, és rögtön látta, hogy ír
vállalkozó szelleme hogyan tudná mindezt kielégítően átala-
kítani, létrehozni azt, amire önnön „feltámadásaként” gondolt.
Megállt a Camden Streetre néző ablaknál, és sokáig figyelte a dí-
szesen kiöltözött korzózókat. Gondolatai visszanyarodtak a ru-
bin nyakékhez. Félig-meddig arra számított, hogy hamarosan vi-
szontlátja egy gazdag öregasszony ráncos nyakán, de aztán eszébe
jutott, hogy ez nem feltétlenül olyan ékszer, amelyet a minden-
napokban hordanak, inkább illik azokhoz a bizonyos káprázatos
„gálaestekhez”, amelyekről azonban nemigen hallott semmit, ami-
óta Bathba költözött. Különben is, a nyakék már nem azt jelen-
tette, amit korábban, hanem valami egészen másnak a kezdetét.

Miután aláírta a bérleti szerződést, és felfogadta a munkáso-
kat, akik majd átalakítják a helyiséget, Clorinda Morrissey a női
kalapostól szerzett ragasztóval egy kis plakátot erősített fel a be-
járati ajtóra. Az állt rajta: *Mrs. Morrissey Úri Teaháza. Hamarosan
megnyitunk.*

Clorinda Morrissey nem pusztán arra vágyott, hogy új vállalkozása
tisztesseges megélhetést tegyen lehetővé számára, de szándéká-
ban állt ismertté is válni általa – azt akarta, hogy ő maga, saját
jogán legyen mérföldkő, mágnes, úti cél. Noha Dublinban sok
barátja volt, mindig úgy érezte, hogy a nagyváros nyüzsgésé-
ben elvész a jelentéktelen tömegben. A rőfösboltban is láthatat-
lan volt.

A kiskocsmákban, ahol párra lelhetett volna néhány korsó sör mellett, senki sem fordított rá különösebb figyelmet. Egyszer akadt egy kérője, ám a rőt hajú fiatalember a fellegekben járt, és elütötte az éjszakai postakocsi. Később újabb házassági ajánlatot kapott egy norvég tengerésztől, és egy darabig fontolgatta is a dolgot, azon töprengve, vajon örömét lelné-e a hidegtől edzett, erős és idegen karok ölelésében. Végül azonban nemet mondott. A rőt hajú fiatalember az ég felé fordított arccal halt meg, a norvég valószínűleg előbb-utóbb a tengerbe vész. És ekkor rájött, hogy tulajdonképpen egyetlen férfival sem akarja megosztani életét – legalábbis egyelőre, mindaddig, amíg olyan férfit nem talál, aki józan tekintettel néz a világba, és két lábbal áll a földön. Önmagáért akart élni, a saját útját akarta járni. És mire nekivágott az angliai útnak, újragondolta önmagát: úgy döntött, özvegyként mutatkozik majd be, mert az angol társadalom sokkal elfogadóbb az özvegyekkel, mint a vénkisasszonyokkal – legalábbis így hallotta.

Most pedig hamarosan ott díszeleg majd aranybetűs neve a bejárat felett: *Mrs. Morrissey* Úri Teaháza. Málnalekvár, frissen sült édes pogácsa és citromtorta ínycsiklandó illata lengte be a jövőt. Egy Carter Street-i tejesembernél pedig leadta a rendelést egy jókora adag zsíros tejszínre, heti kétszeri szállítással.

EGY DÉLUTÁN MRS. MORRISSEY TEAHÁZÁBAN

A népszerű Camden Streeten megnyíló teaház, amelyben a hideg őszi délutánokon takaros kis kandalló tüze melengette a vendégeket – Mrs. Morrissey építőmunkásai a koporsóminták mögötti falból bontották ki a működő kéményű alkalmatosságot –, hamarosan szép számban vonzotta a látogatókat.

Bathban hamar híre ment Clorinda Morrissey pehelykönnyű Viktória-tortájának, amelyhez a legjobb minőségű, tiszta indiai asszámi teát szolgálták fel; a városban kezdték úgy emlegetni a teaházat, mint egy igazi oázist, illatos szigetet, amelynek hangulata azt sugallja, itt, *ezen az időn kívüli helyen* semmi baj nem érheti a vendéget.

A teázó nemcsak a fényesen parázsló szénnek vagy a kiváló süteményeknek köszönhette jó hírét, hanem Clorinda Morrissey egyéniségének is – amikor körbesétált, és édes ír tájszólással megszólította a látogatókat, hangja lágy dallama betöltötte a levegőt. Lett légyen hercegné vagy kereskedőleány, baronet vagy a helyi kórus baritonja, minden vendégét személyesen köszöntötte, rop-pant udvarias és együttérző mosollyal, mintha ismerte volna eme idegenek életének minden fordulatát és viszontagságát.

Mi több, az idő múlásával Clorinda elégedetten nyugtázta, hogy Mrs. Morrissey Úri Teaháza sokak számára a fontos beszélgetések és mély vallomások kedvelt helyszínévé lett. A gyümölcskosárok, teasütemények, cukormázos fánkok és muffinok lenyűgöző sokaságával megrakott pult mögül gyakran látta, hogy az asztalnál ülők félretolják a közepén álló süteményes állványt, és úgy összehajolnak, hogy homlokuk szinte összeér. Látta, amint a kesztyűk lekerülnek, és a kezek összeérnek. Hallotta a sóhajokat és nevetéseket, és olykor szemtanúja volt annak is, amint egy-egy alabástrom orcán könnycsepp gördül végig, és az asszami teába hull. Mindez nagy örömmel töltötte el. Végre valaki lehetett. Ő volt a Camden Street-i Mrs. Morrissey, és az emberiség gyülekezni kezdett óvó szárnyai alatt.

Azon a bizonyos délutánon a férfi érkezett meg elsőként.

Mrs. Morrissey ismerte dr. Valentine Rosst: a helyi orvosok seregéhez tartozott, akiknek jó megélhetést kínált a gyógyvíz által idevonzott rokkantak tömege, akik cserében viszont elvárták a megnyugtatóan drága doktoroktól, hogy különféle fürdő- és egyéb kúrákat ajánljanak nekik.

Dr. Ross keménykötésű, középmagas, a harmincas éveiben járó férfi volt, gyérülő sötét hajjal. Keskeny, kék szeme talán árnyalatnyi kíméletlenséget sugárzott, de Mrs. Morrissey-vel mindig kifogástalanul viselkedett. Gyakran jelent meg egyedül a teaházban, általában nem kért enni, csak teát, amihez elszívott egy manillaszivart, elmerengve valami kusza, szeszélyes kérdésem, ami ott lappangott látszatra konvencionális megjelenése mögött. Olykor udvariasan elbeszélgetett Clorinda Morrissey-vel; Dublinról, a nagyvárosi élet előnyeiről és hátrányairól, jólétéről és szegénységéről kérdezgette. Mindig figyelt a válaszokra, és egyszer megvallotta Clorindának, hogy „szégyenletesen keveset” tud a Bathon túli világról.

Öccse, aki nagy természettudós, mesélte dr. Ross, épp felfedezőúton van a maláj szigetvilágban, Borneón. Öccse kivételes kalandvágya miatt Valentine Ross „provinciálisnak” érezte magát, legalábbis ezt állította, majd hozzátette, hogy ezen úgysem tud változtatni. Ő maga nem volt az a fajta, aki zubogó vízesések és sötét esőerdők után sóvárogná. Ahogy – saját bevallása szerint – azt sem egészen értette, hogy a fehér embert mi készíti arra, hogy „elveszett törzsek” felfedezésére induljon a világ feltérképezetlen zugaiba, hiszen ezek a törzsek feltehetően boldogan és csöndes nyugalomban élik életüket az „elveszettségben”.

– Teljes mértékben egyetérték magával! – mondta Mrs. Morrissey. – Én a magam részéről leginkább a nagyvárosi nyüzsgést szeretem. De kislány koromban anyámmal olykor meglátogattuk nagyapát, aki homárhalász volt Írország nyugati partjain, Clare megyében. És állíthatjuk ugyan, hogy nagyapám „elveszett” ember volt, aki egy kis kunyhóban élt, távol a nagyvilágtól, a kegyetlen óceán partján, de ő ezt el nem cserélte volna semmiért. Pázsit-szegfűt szedett a szüette asztalon álló kancsóba, és tengeri köménnyel fűszerezte ebédjét. Amikor meglátogattuk, kenyeret és szívkaagylót kaptunk vacsorára, és naphosszat rohangálhattunk a tengerparton. És noha nagyapa kedves volt hozzánk, mégis leginkább egyedül szeretett lenni. Valahányszor elbúcsúztunk, egy korsó barna sörrel ünnepelt. „Menjetek csak – mondta –, rajta, menjetek!” Egyszóval azok a vadonlakók, akik nem kerültek fel a térképre, talán a legboldogabb emberek a világon, éppen úgy, ahogy nagyapám is az volt. De hát ki tudja?

Ezúttal azonban, amikor Clorinda Morrissey odalépett dr. Ross asztalához, látta, hogy a férfinak remeg a keze, amint megpróbál rágyújtani a manillaszivarra. Arca, ami általában nyugalomról és egészséges vérkeringésről árulkodott, most sápadt volt, homlokán pedig kis verejtékcseppek ültek.

– Dr. Ross – szólította meg Clorinda. – Jól van, uram?

– Igen, jól vagyok, Mrs. Morrissey. És ön?

– Jól, köszönöm. Örülök az őszi napsütésnek. Hozhatom a szokásos asszami teáját?

Dr. Ross nem válaszolt azonnal, ideges pillantást vetett az ajtóra.

– Nem, köszönöm – felelte végül. – Kicsit később. Várok valakit.

– Ó, hát ez nagyszerű – mondta Mrs. Morrissey. – Akkor talán hozzak egy kis süteményt?

– Igen, az jó volna – felelte Ross. – De előbb megvárom, hogy...

Ebben a pillanatban kinyílt a teaház ajtaja, és belépett rajta egy fiatal nő. Pontosabban inkább *bevonult*, és a teájukat iszogató vendégek szinte egyszerre kapták fel a fejüket, hogy alaposan megbámulják, egész egyszerűen azért, mert szokatlanul magas volt. Mrs. Morrissey úgy vélte, körülbelül száznolcvanöt centiméter lehet – vagy még több. Nem volt sem főkötője, sem kalapja, de prémmel díszített, derékban húzott, divatos, sötét kabátot viselt. Olyan magasan tartotta a fejét, hogy amikor körülnézett, tekintete először a fal tapétára esett, és nem az asztaloknál ülő vendégekre. Átható és erős pillantása rögtön feltűnt Clorinda Morrissey-nek.

Amint a nő belépett, Valentine Ross letette a még mindig érintetlen manillaszivart, és felállt. Arcára ideges mosoly ült ki, és odaintegetett a nőnek. A magas, fiatal hölgy nem viszonzta mosolyát, talán nem is vette észre. Egy pillanatig tétovázott, mint ha rövidlátó lenne, és nem merne elindulni az asztalok közötti szűk átjárón a doktor felé. Így hát a férfi indult el feléje. Mrs. Morrissey látta, amint udvarias biccentéssel köszönti őt, és karon fogva odavezeti az asztalához.

Clorinda Morrissey kihúzta a széket a fiatal nőnek, és közben meglepetten nyugtázta, hogy ő, aki Írországból magasnak számít, keményített csipkefőkötőjével együtt is mindössze az álláig ér.

– Mrs. Morrissey – mondta Valentine Ross –, hadd mutassam be Miss Jane Adeane-t. Miss Adeane a híres orvos, Sir William Adeane lánya, akivel van szerencsém együtt dolgozni.

Mrs. Morrissey, noha saját üzlete *patronne*-ja volt, és nevét egész Bath ismerte, kínosan ügyelt arra, hogy pukedlivel köszöntse mindazokat, akik betértek hozzá. Ez a pukedli azonban többnyire mindössze egy bájos kis szökellésre korlátozódott, mintha a cipőjében láthatatlan rugók lennének, és Mrs. Morrissey gyakran észlelte, hogy ez mosolyra készíti vendégeit. Legszívesebben közölte volna a mosolygókkal, hogy ezzel nem szórakoztatni kívánja őket, hanem időt spórolni, hiszen egy teaház tulajdonosának mindig van valami sürgős tennivalója, a tűzhelytől a teáskannához siet, a mosogatótól a konyhaszekrényhez, a lekvárosbödöntől a tejszínes üveghez, az udvarias üdvözléstől a számlákhoz, s mindezt úgy kell tennie, hogy ne lássék meg rajta se az izgalom, se a feszültség. Pukedlizni igazán nem marad ideje.

Clorinda Morrissey tehát bemutatta szökellését, és látta, amint Miss Jane Adeane szigorú vonásain feldereng egy mosoly. Az ifjú hölgy üdvözlésképpen kezet nyújtott, Mrs. Morrissey pedig elfogadta.

– Sokat hallottam a citromtortájáról – jelentette ki Miss Jane.

A kandallóban a parázs vulkáni vörösen izzott. A teázók között, az egyik asztal alatt kis termetű kutya hevert, éberem lesve, hogy mikor jut már eszébe a gazdinak, hogy kedvence friss levegőre és futkározásra vágyik. Egy másik asztalnál lelkipásztor kinézetű idősebb férfi ült egymagában, aki szerette, ha úriemberként emlegetik, ám ebben a pillanatban nem egészen úri módon épp leette magát: ruháján tejszínkrem és ragacsos pogácsamorzsa díszelgett. Noha ő láthatóan nem vette észre saját ügyetlenségét, Mrs. Morrissey vendégei közül többen is oda-odapillantottak, és nagyot mosolyogtak maszatfoltjain.

Ha ugyanezek a látogatók Valentine Rosst veszik szemügyre, akkor külleme alapján egyből helyesen ítélték volna meg: bizalomgerjesztő, keményen dolgozó és jómódú férfinak látszott, és az is volt. Szilárd, kék tekintete talán némi kíméletlenségről árulkodott, arról, hogy vannak pillanatok, amikor nem egészen helyénvaló dolgokról képzeleg vagy álmodozik, de hogy ezek mik lehetnek, azt persze nem lehetett tudni.

Csakhogy a vendégek Jane-t figyelték. Volt, aki odasúgta az asztalszomszédjának, hogy soha életében nem látott még ilyen magas nőt, az asszonyok némelyike pedig eltűnődött, hogy vajon mennyi többletanyag szükségeltetik ilyen méretű szoknyák és al-szszoknyák elkészítéséhez, és ez mennyibe kerülhet.

Jane Adeane megszokta, hogy ismeretlen tekintetek kísérik minden lépését, és közönyösen viszonyult a kíváncsiskodókhoz. Sokszor hallotta már, hogy nem tudni, kitől örökölte különleges termetét. Anyja, aki a születésekor meghalt, alacsony, csinos asszonyka volt. Apja, aki szenvedélyes tekintete és bozontos, ősz haja alapján inkább karmesternek tűnt, mintsem orvosnak, szintén nem volt különösebben magas. A családban gyakran elővették és elnézegették az Adeane nagyszülők és Jane anyai ági felmenőinek képeit, azt remélve, hogy valahol felbukkan egy nagydarab előd, aki a magasságát leplezendő alacsony széken ül, de Jane tudta, hogy nem találunk ilyet. A száznyolcvanöt centiméteres termet az övé és csakis az övé volt.

Igazság szerint Jane nagyon büszke volt valószínűtlen többletcentimétereire. Ezek tették őt különlegessé, még saját szemében is. Néha elképzelte, amint az emberek, akik oly udvariatlanul megbámulják, teljes erőből küzdenek, hogy bele ne fúljanak abba a hullámzó tengerbe, ami az emberi élet maga, őt azonban nem fenyegeti a mélységes sötétség. Ő saját maga mentőcsónakja, saját kis szigete. Az ő feje fölött sosem csaphatnak össze a hullámok.

Clorinda Morrissey visszatért Valentine Ross asztalához, hogy felvegye a rendelést. Látta, hogy Miss Adeane aggodalmas pillantást vet a férfitra, mintha kételkedne abban, hogy dr. Ross képes megfelelőképpen intézkedni, és észrevette, hogy amikor az orvos kikéri a szokásos asszami teát és hozzá két forró vajas pirítóst, valamint néhány szelet citromtortát, a hangja reszket.

Beteg volna? Bathban gyakran előfordult, hogy az orvosok, akik oly sok időt töltöttek betegek és haldoklók között, váratlanul megbetegedtek. Mint Clorinda Morrissey megtudta, heves viták dúltak két iskola hívei között: a Ragálypártiak úgy hitték, hogy az Angliába importált ételekben fellelhető mikroszkopikus állatok terjesztik a kórokat, míg a Ragálytagadók szerint a betegségek spontán módon, a szennyből és mocskból fakadtak, és a levegőben lévő pára, a „miazma” útján harapóztak el. Valójában igen keveset lehetett tudni arról, hogy a fertőzések hogyan terjednek, és kevés óvintézkedést foganatosítottak. *Csakhogy*, tette fel magában a kérdést Mrs. Morrissey, *ha dr. Ross gyengélkedik, miért hívta meg Miss Jane-t teázni?*

Sietve elkészítette a pirítóst, és felvágta a tortát. Aztán kivitte a tányérokat, a süteményes állványt letette az asztal közepére, és egy újabb kis szökellő pukedlivel visszavonult.

A pult mögül azonban, miközben ifjú segéde, Mary elkészítette a többi vendég rendelését, önkéntelenül is oda-odapillantott dr. Ross asztalára. Látta, amint Miss Jane teát tölt magának, és jó étvággal nekiesik a pirítósnak. (Mrs. Morrissey eltűnődött, hogy vajon sokat kell-e ennie ahhoz, hogy fenntartsa azt a jókora testet.) Ross is elvett egy szelet pirítóst, de nem harapott bele. Jane elég gyorsan beszélt, kísérelve azonban csak hallgatott, és feszült arc kifejezéssel szürcsölgette teáját.

Végül, amikor Jane végzett a pirítóssal, dr. Ross odább tette a süteményes állványt, hogy vendége szemébe nézhessen. Átnyúlt az asztalon, mintha meg akarná fogni Jane kezét, aki azt azonban

gyors mozdulattal elhúzta, és elvett egy szelet citromtortát. Mrs. Morrissey látta, hogy Ross nagyon komolyan beszélni kezd, úgy tűnt, fontos mondandója van.

A kis jelenet nem volt híján a drámai elemeknek: szinte olyan izgalmas volt, mint a dublini színházban látott színdarabok. Mrs. Morrissey végül azonban, attól tartva, nehogy túl tolakodóan viselkedjék, mint valami faragatlan fickó, aki közelről a színészek arcába ásít, visszatért saját dolgához, és kivitte a cukormázás fánkot ahhoz az asztalhoz, amelynél a Tilney Nagýáruház tulajdonosnője foglalt helyet barátnője, Mrs. Earle társaságában. Udvariasan váltott néhány szót a hölgyekkel az új francia coboly- és vidraprém karmantyúkról, amelyeket nemrégiben rendelt meg a Tilney Nagýáruház, „mielőtt nyakunkon a tél”.

– Nagyszerű karácsonyi ajándék – dicsekedett Mrs. Tilney.
– Vagy akár magát is meglephetné egy ilyen szép darabbal.

– Nos – felelte Clorinda. – Természetesen roppantul örülnék egy ilyen nagyszerű ajándéknak, de sajna, nem jut eszembe egyetlen megfelelő *ajándékozó* sem.

A hölgyek felnevettek, de nevetésük sem nyomta el a zajt, amit egy heves mozdulattal hátralökött szék keltett. Amikor Mrs. Morrissey megfordult, látta, hogy Miss Adeane volt az, aki hátralökte székét, ő maga pedig már állt, és épp a kabátját próbálta magára cibálni. Valentine Ross teljes döbbenettel bámult fel rá. Miss Jane tányérján érintetlen volt a tortaszelet. Az ifjú hölgy megfordult, udvariasan odabíccentett Mrs. Morrissey-nek, aztán kisietett az ajtón, olyan gyors léptekkel, mintha attól tartana, hogy még az utcán is üldözőbe vehetik.